

АГРОПРОМИСЛОВІСТЬ І ПРИНЦИПИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ІННОВАЦІЇ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО

Гацько А.Ф., д-р екон. наук, проф.

Бова А., здобувачка вищої освіти

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

У XXI столітті глобальна агропромисловість стикається з численними викликами, що загрожують продовольчій безпеці, екологічній стійкості та економічному розвитку. Ключову роль у вирішенні цих проблем відіграють принципи сталого розвитку, які передбачають збалансований розвиток виробництва з урахуванням економічних, екологічних та соціальних аспектів.

Сталий розвиток у агропромисловості базується на трьох взаємопов'язаних принципах: економічній, екологічній та соціальній стійкості.

– **Економічна стійкість** передбачає ефективне використання ресурсів, підвищення продуктивності та забезпечення прибутковості агропідприємств. Це включає впровадження сучасних технологій, оптимізацію ланцюгів постачання та диверсифікацію продукції.

– **Екологічна стійкість** фокусується на збереженні природних ресурсів, мінімізації відходів та зниженні екологічного впливу виробництва. Використання органічних добрив, збереження біорізноманіття та впровадження методів точного землеробства є прикладами екологічно стійких практик.

– **Соціальна стійкість** включає забезпечення гідних умов праці, підтримку місцевих громад та сприяння соціальній рівності. Це важливо для підвищення якості життя селян, зміцнення соціальної відповідальності підприємств та зменшення соціальних нерівностей.

Цифрові технології та точне землеробство, такі як геоінформаційні системи (ГІС), датчики та безпілотні літальні апарати, дають змогу в реальному часі контролювати стан ґрунтів, рівень вологості й здоров'я рослин, оптимізуючи внесення добрив і пестицидів, що знижує витрати. Біотехнології та генетичне інженерство допомагають підвищити врожайність і зменшити потребу в хімічних засобах захисту завдяки створенню стійких до хвороб і шкідників сортів рослин. Використання відновлюваних джерел енергії – сонячних панелей і біогазових установок – сприяє зменшенню вуглецевого сліду та енергетичній незалежності агропідприємств. Запровадження принципів кругової економіки, як-от переробка відходів для виробництва біогазу, компосту чи кормів, дозволяє зменшити відходи та створити додаткові джерела

доходу.

Інновації відіграють вирішальну роль у трансформації агропромислового сектору до сталого розвитку. Сучасні технології дозволяють підвищити ефективність виробництва, зменшити негативний вплив на навколишнє середовище та забезпечити соціальну відповідальність підприємств.

Для подолання цих викликів необхідна підтримка з боку держави, наукових установ та міжнародних організацій. Це може включати надання фінансових грантів, проведення навчальних програм та створення сприятливого регуляторного середовища.

Інтеграція інноваційних практик у агропромисловий сектор є важливим чинником сталого розвитку. Вона дозволяє підвищити ефективність виробництва, зменшити негативний вплив на довкілля та забезпечити соціальну відповідальність підприємств. Однак для успішного впровадження інновацій необхідно подолати ряд викликів, включаючи фінансові бар'єри, недостатній рівень освіти та регуляторні обмеження. Залучення всіх зацікавлених сторін та створення сприятливих умов для розвитку інноваційних технологій є ключовими кроками до забезпечення сталого майбутнього агропромислового сектору.

Список використаних джерел

1. Балашова С.О., Миколайчук О.Л. Інноваційні технології сталого розвитку в агропромисловості України. *Вісник економічних досліджень*. 2021. № 4. С. 113–120.
2. Марченко В.П. Інноваційний розвиток та екологічна безпека агропромислових підприємств. Харків: ХНЕУ, 2019. 178 с.
3. Zhang, Q., & Wang, Y. Precision Agriculture and Sustainability: Global Perspectives and Practices. *Journal of Agricultural Sustainability*, 2020, 12(3), 305–322.
4. Carrol A.B., & Shabana K.M. The Business Case for Corporate Social Responsibility in Agriculture. *International Journal of Agricultural Management*, 2019, 15(2), 125-137.
5. World Business Council for Sustainable Development. Innovation for Sustainable Agriculture. Geneva: WBCSD, 2021. URL: <https://www.wbcsd.org>